

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจนั้น ต้นทุนค่าอาหารสัตว์ถือว่าเป็นต้นทุนส่วนใหญ่ในการผลิตสัตว์ และราคาอาหารสัตว์นั้นจะผันแปรไปตามราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ดังนั้นแนวทางที่สำคัญในการลดต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงสัตว์ คือการหาแนวทางในการลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ลง โดยการเลือกใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีราคาถูก เช่น กากเนื้อเมล็ดในปาล์มน้ำมัน (palm kernel meal; PKM) ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการสกัดน้ำมันปาล์ม ที่เป็นอุตสาหกรรมสำคัญของภาคใต้ และจังหวัดชุมพร และเป็น แหล่งวัตถุดิบที่มีในปริมาณมาก มีราคาถูก และมีคุณค่าทางโภชนาการที่ดี คือเป็นแหล่งของอาหาร โปรตีน และพลังงาน เช่นเดียวกับรำละเอียด แต่มีข้อจำกัดในการใช้เป็นอาหารสัตว์กระเพาะเดี่ยวเพราะมีปริมาณเชื้อโพรวมสูง (FAO,1988) เนื่องจากเชื้อโพรวมไม่สามารถถูกย่อยด้วยเอนไซม์ในสัตว์กระเพาะเดี่ยว แต่จุลินทรีย์ในไส้ติ่งและลำไส้ใหญ่ของไก่สามารถย่อยให้เป็นกรดไขมันระเหยได้ (volatile fatty acids, VFA) และดูดซึมนำไปใช้ประโยชน์ได้เพียง 2-3 เปอร์เซ็นต์ (Choct and Kocker,2000) มีผลทำให้สัตว์ไม่สามารถนำโภชนาเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการหาวิธีการในการลดระดับของเชื้อโพรวมใน PKM ลง จึงเป็นการลดข้อจำกัดในการใช้ เป็นวัตถุดิบอาหาร ในสัตว์กระเพาะเดี่ยวลงได้

เอนไซม์เซลลูเลส เป็นกลุ่มของเอนไซม์ที่มีบทบาทสำคัญในการย่อยสลายวัสดุที่มีเชื้อโพรวมหรือเซลลูโลส โดยธรรมชาติแล้วในพืชจะมีเชื้อโพรวมและเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบอยู่ และมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยน้ำตาลหลายชนิดนอกเหนือจากกลูโคส จับกันด้วยพันธะ β -1,3 และ β -1,4 glycosidic linkage ซึ่งเอนไซม์ในระบบทางเดินอาหารของสัตว์กระเพาะเดี่ยวไม่สามารถย่อยพันธะเหล่านี้ได้ จึงนำโภชนาเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ แต่เอนไซม์เซลลูเลส สามารถย่อยอนุพันธ์ของเซลลูโลสที่ชื่อว่า β -1,4-glucosidic linkage ให้กลายเป็นน้ำตาลกลูโคส ซึ่งละลายน้ำได้ ที่ชื่อว่า β -1,4- glucan -4- glucano hydrolase ซึ่งสัตว์กระเพาะเดี่ยวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ดังนั้นการทดลองครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาถึงการใช้อินไซม์ เซลลูเลส ในการลดระดับของเชื้อโพรวมใน PKM ลง พร้อมทั้งการใช้ PKM ที่ผ่านการลดปริมาณเชื้อโพรวมแล้ว ในระดับที่เหมาะสมไปใช้ในสูตรอาหารของไก่เบตง ในช่วงอายุ 2 – 10 สัปดาห์ ซึ่งไก่เบตงเป็นไก่พื้นเมืองที่มีคุณลักษณะดี และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการลดระดับของเชื้อไวรัสรวมใน PKM โดยการใช้เอนไซม์เซลลูเลส
2. เพื่อศึกษาระดับที่เหมาะสมของการใช้ PKM ที่ลดเชื้อไวรัสรวมแล้ว ในสูตรอาหารไก่เบตงต่อสมรรถภาพการผลิต
3. เพื่อศึกษาส่วนประกอบทางโภชนาของ PKM ที่ลดเชื้อไวรัสรวมแล้ว และในอาหารสูตรทดลอง

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้ PKM ที่ได้จากการหีบผลปาล์มด้วยเกลียวอัด จากร้านค้าจำหน่ายวัตถุดิบอาหาร ในจังหวัดชุมพร เพื่อศึกษาการลดปริมาณเชื้อไวรัสรวมใน PKM ด้วยเอนไซม์เซลลูเลส ซึ่งเป็นเอนไซม์รวมทางการค้าของบริษัท Nuzyme เพื่อหาระดับการใช้เอนไซม์ที่สามารถย่อยเชื้อไวรัสรวมใน PKM ได้เหมาะสมที่สุด จากนั้นนำผลการทดลองที่ได้ไปศึกษาผลของการใช้ PKM ที่ผ่านการย่อยด้วยเอนไซม์เซลลูเลสที่ระดับ 0 10 20 30 40 และ 50 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารทดลอง เพื่อศึกษาสมรรถภาพการผลิตของไก่เบตง (Betong Chickens) ในระยะอายุ 0 - 12 สัปดาห์ และเมื่อสิ้นสุดการทดลอง สุ่มเลือกไก่เบตง ช้าละ 2 ตัว เพศผู้ 1 ตัว และเพศเมีย 1 ตัว นำไปฆ่าและชำแหละ เพื่อศึกษาคุณภาพซากของไก่เบตง (Betong Chickens)